

နဖိဆံးအတပ်ဆေးကသ်ဒီသဒါအခိဉ်ထံးတဘျီ- တပ်လါနကဘဉ်သုဉ်ညါမုနုလဲဉ်.

တပ်ပရိုကသ်ဆေးဒီသဒါတပ်ဆါအဂ်အကျိလါစုဉ်ကိဉ်ဒီးကိဉ်
အကတဖဉ်ဆါမုနုလဲဉ်.

ကွဲး www.immunize.org/vis

Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

ကသ်ဆေးဒီသဒါတပ်ဆါဖဲလံာ်ပရိုတဘျီအံးအပူၤပရိုလီၤကလံာ်ဟ့ၣ်လီၤတဆါကတီၢ်ယိဖဲသုဉ်ဆေးဒီးဖဲသုဉ်ခါအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တပ်မလီၤဆိဝဲဒၣ်
တပ်ပရိုကသ်ဆေးဒီသဒါတပ်ဆါအဂ်အကျိလါကသ်ဆေးဒီသဒါအကတဖဉ်အဂ်လါတပ်ဟ့ၣ်ကုဉ်ညါန့ၣ်စုၢ်ကိဉ်လဲၤသုဉ်နီၣ်ဒိဉ်တဖဉ်အဂ် (သမုးဖိ, ခဉ်
ချံထီၣ်တပ်ဆါ, ကွာမနံၣ်သမုးဖိတကလုာ်, တပ်ထီၣ်ထါ, တပ်ဆါယံတကလုာ်လါအဘဉ်ကိဉ်ဖဲသုဉ်, တီးကွဲးတပ်ဆါ, ဒီးသုဉ်တပ်ဆါအပတီၢ် A)

နဖိဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ်ကသ်ဆေးဒီသဒါတပ်ဆါသုဉ်တဖဉ်ဖဲတနုၤအံး-

DTaP

Hib

သုဉ်တပ်ဆါ B

PCV

တပ်ဆါလီၤဘျီ (Polio)

(ကသ်သရဉ်- မၤနီၣ်လီၤတလါဒါတဖဉ်လါအကြးအဘဉ်တက့ၢ်.)

1. ဘဉ်မနုၤယိဘဉ်ဆေးကသ်ဒီသဒါတပ်ဆါလဲဉ်.

ကသ်ဆေးဒီသဒါတဖဉ်တြီဆာဝဲဒၣ်တပ်ဆုးတပ်ဆါတဖဉ်သုဉ်န့ၣ်လီၤ. တပ်ဆေးက
သ်ဒီသဒါဖဲသုဉ်ခါကတီၢ်မုၢ်တပ်ဆါအဂ်ဒိဉ်မုၢ်လါအဟ့ၣ်ထီၣ်စၢၤနီၣ်ခိဉ်တြီဆာ
တပ်ဆါတချုးဒီးဖဲသုဉ်တဖဉ်ဘဉ်သကါဒီးတပ်ဆုးတပ်ဆါလါအလီၤဘဉ်ယိဝဲ
လါအသးသမုၢ်ဂီၢ်သုတဖဉ်န့ၣ်လီၤ.

ကိဉ်ယုာ်ဘိညး, ခဉ်အုဉ်တပ်, ဒီးတပ်ကူးဖးထီတပ်ဆါ (DTaP)

- **Diphtheria (D) (ကိဉ်ယုာ်ဘိညးတပ်ဆါ)** ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ကသါကိဉ်, သးဖျဉ်မၤတပ်တဘဉ်လီၤဘဉ်စး, တပ်လီၤဘျီ, မုတမုၢ် တပ်သံသုန့ၣ်လီၤ.
- **Tetanus (T) (ခဉ်အုဉ်တပ်တပ်ဆါ)** ဒုးအိဉ်ထီၣ်ယုာ်ညဉ်ထူၣ်ပျဉ်ဖျဉ်ဆါဒီး ဆါဝဲန့ၣ်လီၤ. ခဉ်အုဉ်တပ်တပ်ဆါဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ဆါအုဉ်အိဉ်ချုးအတပ် ကိဉ်တဲနးနးကလဲသုဉ်, ယုာ်ဒီးတပ်ဆါထီၣ်ကိဉ်ပူၤတနုၢ်, တပ်ယုာ်န့ၣ်လီၤ တပ်ကိဉ်ဒီးတပ်သါကိဉ်, မုတမုၢ် တပ်သံသုန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **Pertussis (aP) (တပ်ကူးဖးထီတပ်ဆါ),** တပ်သုဉ်ညါစုၢ်ကိဉ်ဝဲဒၣ်အမုၢ်, “တပ်ကူးယုထီ”, ဒုးအိဉ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တပ်ကူးတကတပ်လါတပ်ပၤအီၤတနုၢ် ဒီးမၤကိဉ်ဝဲဒၣ်တပ်ကသါ, တပ်အိဉ်တပ် မုတမုၢ် အိဉ်တပ်န့ၣ်လီၤ. တပ်ကူးဖး ထီနးဒိဉ်ထီၣ်သုဉ်, လီၤဆိဒၣ်တပ်ဖဲသုဉ်ဆေးဒီးဖဲသုဉ်ခါကတီၢ်, လါအဒုး ကဲထီၣ်ပသိဉ်ညး, တပ်ထီၣ်, ခိဉ်န့ၣ်ဘဉ်ဒီး, မုတမုၢ် သံသုန့ၣ်လီၤ.

တပ်ဆုးတပ်ဆါယံလါဘဉ်ကိဉ်ဖဲသုဉ်တကလုာ် (Hib)

(*Haemophilus influenzae type b*) တပ်ဆါ

Haemophilus influenzae type b ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ဘဉ်ကိဉ်
တပ်ဆါအယံလါအလီၤဆိလီၤသးအါကလုာ်န့ၣ်လီၤ. Hib တပ်ဆါယံ
ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ဆုးတပ်ဆါလါအတနးကဲခိဉ်, ဒီးအမုၢ်နီၣ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံ
မုတမုၢ် ကလံၤကျိညး, မုတမုၢ် ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ဆါလါအနးကလဲၣ်သုဉ်
ဒီးအမုၢ်တပ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံဖဲသုဉ်ကျိန့ၣ်လီၤ. Hib တပ်ဆါအယံ
ဒုးအိဉ်ထီၣ်စုၢ်ကိဉ်ပသိဉ်တပ်ဘဉ်, ကိဉ်ယုာ်ဘိညးနးနးကလဲၣ်ဒီးဒုးကဲထီၣ်
တပ်ကသါကိဉ်, ဒီးတပ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံဖဲသုဉ်ကျိ, စုဆါခိဉ်ဆါ, ယံ,
ဒီးသးဖျဉ်အသလီၤအကျိန့ၣ်လီၤ. Hib တပ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံနးနးကလဲၣ်,
တပ်ကိဉ်စုၢ်ကိဉ်လါ, “Hib တပ်ဆုးတပ်ဆါလါအရၤလီၤသးချုးသးဒီး”
လိာ်ဘဉ်တပ်ကူၤစါယါဘျီသးဖဲတပ်ဆါဟံၣ်ဒီးတဘျီတခိဉ်တပ်ဆါအံး
ဒုးကဲထီၣ်တပ်သံတပ်ပုၢ်သုန့ၣ်လီၤ.

သုဉ်ညးတပ်ဆါ B

သုဉ်ညးတပ်ဆါ B

မုၢ်ဝဲသုဉ်တပ်ဆါလါအဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်ဆုးတပ်ဆါလါအတနး
ကဲခိဉ်လါအယံဝဲဒၣ်စုၢ်ကိဉ်န့ၣ်, မုတမုၢ် ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်လီၤဘဉ်ယိဉ်လါတပ်
အိဉ်မုၢ်ကတီၢ်အဂ်သုဉ်န့ၣ်လီၤ. တပ်လါအဒုးအိဉ်ထီၣ်သုဉ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံ
အပတီၢ် B မုၢ်ဝဲကတီၢ်ဖျဉ်တပ်ဆါလါအဒုးကဲထီၣ်တပ်လီၤကိဉ်, တပ်လီၤဘျီလီၤ
တီၢ်, အိဉ်အိဉ်တဝဲ, သးကလဲၤ, ဘျီ, ကဲတပ်ဆါဘီ (ဖဲဘျီ မုတမုၢ် ဖဲၣ်ချံထီၣ်
ဘီ, ဆံဉ်ဒုး, အုဉ်လဲၣ်ယး), ဒီးအထူၣ်ပျဉ်, စုဆါခိဉ်ဆါ, ဒီးအဟာၤတပ်န့ၣ်လီၤ.
သုဉ်ညးတပ်ဆါ B လါအမၤသးယံယံထါထါမုၢ်ဝဲတပ်ဆါလါကတီၢ်ယံ
လါအကဲထီၣ်သးဖဲသုဉ်တပ်ဆါအယံအိဉ်ဒီးဝဲပူၤတကၤဂၤအနီၣ်ခိဉ်ပုၢ်အပူၤန့ၣ်
လီၤ. အါတက့ၢ်ပုၤလါအသုဉ်တပ်ဆါနးဒိဉ်ထီၣ်ယံယံထါထါအတပ်ဆါပနီၣ်
တဖဉ်တအိဉ်ဖျဉ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်မုၢ်တပ်ဆါလါအနးဒိဉ်မးဒီးမၤဟးဂီၢ်သုဉ်
(cirrhosis), သုဉ်ခဲစၢၢ်, ဒီးသံသုဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပသိဉ်ညးတပ်ဆါ (PCV)

ပသိဉ်ညးတပ်ဆါ အခိဉ်ပသိဉ်မုၢ်ဝဲတပ်ဆုးတပ်ဆါတမံၤလါလါလါအဒုးအိဉ်ထီၣ်
ပသိဉ်ညးတပ်ဆါအယုးအယံန့ၣ်လီၤ. တပ်ဆါယံတဖဉ်အံးဒုးကဲထီၣ်
တပ်ဆုးတပ်ဆါတဘျီကလုာ်, ပဉ်ယုာ်ဒီးပသိဉ်ညးတပ်ဆါ, လါအမုၢ်ဝဲ
ပသိဉ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံန့ၣ်လီၤ. လါပသိဉ်ညးတပ်ဆါအမဲၣ်ညါ,
တပ်ဘဉ်ကိဉ်ပသိဉ်တပ်ဆါအယံဒုးကဲထီၣ်စုၢ်ကိဉ်နးနးဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံ,
နီၣ်ဒုးဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံ, ခိဉ်န့ၣ်သလီၤညးသုစုၢ်ကိဉ် (ခိဉ်န့ၣ်သလီၤအညဉ်ယဲၤဖဲ
ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံဒီးဖျိယံညး), ဒီးသုဉ်ဂံၢ်စါတပ်ဆါ (သုဉ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံ)
န့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်ပသိဉ်ဘဉ်ကိဉ်တပ်ဆါယံမုၢ်တပ်ဆါတဆဲးတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီး
လဲၣ်ဂ့ၤ, တပ်ဆါတနီၣ်နီၣ်ဒုးကဲထီၣ်တပ်ကိဉ်ခဲလါကတီၢ်ယံ, ဒီးအမုၢ်ခိဉ်န့ၣ်လါး
ဂီၢ် မုတမုၢ် တနုၢ်ဟူတပ်န့ၣ်လီၤ. ခိဉ်န့ၣ်သလီၤညး, သုဉ်ဂံၢ်စါတပ်ဆါ, ဒီးပသိဉ်
ညးတပ်ဆါမၤသံတပ်သုစုၢ်ကိဉ်န့ၣ်လီၤ.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

တၢ်ဆါလီၤဘျူ (Polio)

Polio (မုတမ့ၢ် ပိၣ်လံာ်အိၣ်တၢ်ဆါ) နးအိၣ်ထီၣ်နီၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီး လီၤဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဆိၣ်မူအဂီၢ်ခိၣ်လၢပိၣ်လံာ်အိၣ်တၢ်ဆါအယၢ်, လၢ အမၤဘၣ်ဒီးပုၤအပျီၢ်ယံးဒီးန့ၣ်တၢ်သံတခီပၤတၢ်ဆါသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အါ တက့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ကိၣ်ပိၣ်လံာ်အိၣ်တၢ်ဆါယၢ်အတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် ဘၣ်, ဒီးကိၣ်ညါထီၣ်က့ၤဝဲလၢတၢ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ဆါလၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဘၣ်သၢကိၣ်ဒီးပိၣ်လံာ်အိၣ်တၢ်ဆါယၢ်တနီၤနီၤကတူၢ် ဘၣ်ဝဲလၢအကိၣ်ယူၢ်ဆါ, တၢ်ကိၣ်ထီၣ်, တၢ်ဘျးတၢ်တီၤ, သးကလဲၤ, ခိၣ်ဆါ, မုတမ့ၢ် ဟၢဖၢဆါ, ဒီးအါတက့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘျါက့ၤဝဲလၢတၢ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ဆါပိၣ်ထွဲထီၣ်အဂၤတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤစၢၤကိၣ်ဂၤအတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်ကနးဒီးထီၣ်ဒ်တၢ်အုၣ်ထူး (တူၢ်ဘၣ် ဝဲလၢထးဆဲးဘၣ်အီၤဖဲအခိၣ်လီၤ), ခိၣ်န့ၣ်သလိညိး (ပျီၢ်ယံး/ခိၣ်န့ၣ်သလိ ဘၣ်ကိၣ်တၢ်ဆါယၢ်) မုတမ့ၢ် စုၤ, ခိၣ်, စုၣ်ခိၣ်ခံၤပလီၤအဂီၢ်စၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤဘျူန့ၣ်ကိၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤလီၤစီၤဒီးသံသ့န့ၣ်လီၤ.

2. DTaP, Hib, သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ B, ပသိၣ်ညိးတၢ်ဆါဒီး ပိၣ်လံာ်အိၣ်ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢတဖၣ်

ဖိသၣ်ဆဲးဒီးဖိသၣ်တဖၣ်အါတက့ၢ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲ-

- ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢ **diphtheria, tetanus, and acellular pertussis vaccine (DTaP)** 5 ဘျီ
- **Hib** ကသံၣ်ဒီးသဒၢ 3 ဘျီ မုတမ့ၢ် 4 ဘျီ
- သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ **B** ကသံၣ်ဒီးသဒၢ 3 ဘျီ
- **pneumococcal conjugate** ကသံၣ်ဒီးသဒၢ 4 ဘျီ (**PCV**)
- **polio** ကသံၣ်ဒီးသဒၢ 4 ဘျီ

ဖိသၣ်တနီၤနီၤကလိၣ်ဘၣ်ဝဲကသံၣ်အဘျီနီၣ်ညါန့ၣ်အသိးစ့ၤန့ၣ်အန့ၣ် မုတမ့ၢ် အါန့ၣ်အန့ၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးသဒၢအဂ့ၤကတၢ်လၢတၢ်ဆဲးကသံၣ်လၢသး နံၣ်ဒၣ်ဝဲအဖီခိၣ် မုတမ့ၢ် တၢ်မၤအသးအဂၤတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢအနီၣ်ဒိၣ်, လိၣ်ဘိထီၣ်သီ, ဒီးဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့အတၢ်ဆိၣ်သးတနီၤနီၤ မုတမ့ၢ် တၢ်မၤသးနီၣ်နီၣ်လၢအ လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ် မုတမ့ၢ် ပုၤလၢအတဆဲးဘၣ်ဆိကသံၣ်ဒီးသဒၢဖဲအပူၤ ကွံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲလၢအကဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢတနီၤနီၤအံၤအစ့ၤက တၢ် 1 ဘျီ မုတမ့ၢ် အါဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒၢတဖၣ်အံၤအမ့ၢ်ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢတခါ မုတမ့ၢ် တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ယုၣ်ဝဲ (ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢအကလုာ်လၢတၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ယုၣ်ဝဲအါန့ၣ်ဒီး တခါတၢ်ဆဲးအီၤတဘျီအဂီၢ်) န့ၣ်လီၤ.

3. တဲသကိးဒီးကသံၣ်သရၣ်လၢအကူၤစါကွၢ်ထွဲန တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့

တဲဘၣ်နကသံၣ်သရၣ်လၢအဟ့ၣ်နၤကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒၢဖဲလၢနဖိဆဲးဘၣ် ဝဲဒၣ်မ့ၢ်ဝဲအခါ-

လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါခဲလၢအဂီၢ်-

- အိၣ်ဒီးတၢ်တဖိးလိာ်ဒီးကသံၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢအကတၢ်တဘျီဝဲအလီၢ် ခံ, မုတမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်တဖိးလိာ်ဒီးအီၤနးနးကလဲာ်, ဒီးလီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ် လၢသးသမူအဂီၢ်

လၢ **DTaP** အဂီၢ်-

- အိၣ်ဒီးတၢ်တဖိးလိာ်ဒီးကသံၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢဖဲအပူၤကွံၣ်ဘျီတဖၣ်လၢအ ကြိဆါစၢၤကိၣ်ယူၢ်ဘိညိး, ခၢ်အုၣ်တၢ်, ဒီးတၢ်ကူးဖးထီၣ်တၢ်ဆါဝဲအလီၢ်ခ
- အိၣ်ဒီးတၢ်သးသပုၤ, တၢ်သးပၢ်ထီၣ်အပတီၢ်လီၤစ့ၤ, မုတမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်အီၤလၢ အဆၢကတီၢ်ယံာ်ဝဲ 7 သီဖဲအဆဲးဝဲဒၣ် **pertussis vaccine (DTP မုတမ့ၢ် DTaP)** ဖဲအပူၤကွံၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ
- အိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါ မုတမ့ၢ် နၢ်ဘိတၢ်ဆိလီၤသးကျိၤကျဲအတၢ်ကိတၢ်ခဲအဂၤ တဖၣ်
- အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး **Guillain-Barré syndrome** (တၢ်ကိးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ “GBS”)
- အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါအီၤ မုတမ့ၢ် တၢ်ညိးထီၣ်နးနးကလဲာ်ဖဲအဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်ဒီး သဒၢ **diphtheria** မုတမ့ၢ် **tetanus** တၢ်ဆါဝဲအလီၢ်ခံ

လၢ **PCV** အဂီၢ်-

- အိၣ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးအီၤဖဲအဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒၢ **pneumococcal conjugate** တၢ်ဆါ (**PCV13, PCV15, PCV20, မုတမ့ၢ် pneumococcal conjugate** ကသံၣ်ဒီးသဒၢလၢတၢ်သ့ၣ်ညါဝဲ နီအမ့ၢ် **PCV7**), မုတမ့ၢ် ကသံၣ်တမံၤလၢလၢအပၣ်ယုၣ်ဒီး **diphtheriatoxoid** (အဒိ, **DTaP**)

လၢတၢ်ဆိၣ်သးတနီၤနီၤအပူၤ, ကသံၣ်သရၣ်လၢအကူၤစါကွၢ်ထွဲနဖိအတၢ်ဆိၣ် ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့ကဆၢတၢ်သးယံာ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢအဆၢကတီၢ်တုၤ လီၤလၢအထံၣ်လိာ်မၤကွၢ်အီၤအူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆူၤတၢ်ဆါတဆဲးတက့ၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်စုၣ်ဘၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါသ့န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆူၤတၢ်ဆါဖဲအကြး မုတမ့ၢ် နးနးကလဲာ်ကဘၣ်အိၣ်ခိးဝဲတုၤလီၤလၢအကိၣ်ညါထီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဒီးဆဲးက သံၣ်ဒီးသဒၢသုတစုန့ၣ်လီၤ.

နဖိအကသံၣ်သရၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်နၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

4. ကသံဃ်ဆဲးဒီသဒါအတၢ်ဒိဘၣ်အတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်

လၢကသံဃ်ဆဲးဒီသဒါတၢ်ဆါခဲလၢ်အဂီၢ်-

- တၢ်ဆါနးမး, တၢ်ထီၣ်ဂီၤ, တၢ်ညိးထီၣ်, တၢ်ကီၢ်လူး, တၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ် ကဖိထီၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးကသံဃ်အလီၢ်ကထီၣ်သးသ့ဖဲတၢ်ဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

လၢ **DTaP, Hib**, သ့ၣ်ညိးတၢ်ဆါ **B**, ဒီး **PCV** ကသံဃ်ဆဲးဒီသဒါ အဂီၢ်-

- တၢ်ကီၢ်ထီၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

လၢ **DTaP** ကသံဃ်ဒီသဒါအဂီၢ်-

- တၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်သးစံၣ်ဘီ, တၢ်ဘုးသး, တၢ်တဆၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်, ဒီးတၢ်ဘုးကဲ ထီၣ်သးတဘျီတခါတၢ်ဆဲး **DTaP** ကသံဃ်ဆဲးဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.
- ကသံဃ်အတၢ်ဒိဘၣ်နးဒိၣ်ထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ထီၣ်, တၢ်ဟီၣ်တပတုၣ်ဖဲ 3 န့ၣ်ရံၣ် အတီၢ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် အါန့ၣ်အန့ၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကီၢ်ထီၣ် (အါန့ၣ်ဒီး 105°F) ဖဲ **DTaP** ကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲအါတက့ၢ်ကဲထီၣ်သးစ့ၤန့ၣ်လီၤ. တကဲ ထီၣ်ညိးန့ၣ်ဘၣ်, တၢ်ဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤထွဲထီၣ်လၢတၢ်ညိးထီၣ်ဖဲစု မ့တမ့ၢ် ခိၣ်အလီၤ, လီၤဆိၣ်တၢ်ဖဲဖိသ့ၣ်လၢအနီၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဖဲအဆဲးကသံဃ်လွံၢ် ဘျီ မ့တမ့ၢ် ယဲၢ်ဘျီအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢ **PCV** အဂီၢ်-

- တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတဆၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်, သးစံၣ်ဘီ (သးအုန့), တၢ်ဘုးသး, ခိၣ်ဆါ, ဒီးတၢ်ဂီၢ်ကဲဖဲအဆဲး **PCV** ကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.
- ပူၤဖိသ့ၣ်သးစၢ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အါထီၣ်လၢ တၢ်ထီၣ် တၢ်ဆါ လၢအအိၣ်ထီၣ်ခိဖျိလၢတၢ်ကီၢ်ထီၣ် ဖဲတၢ်ဆဲးန့ၣ်မိၣ်ခိၣ်စၢၣ်(လ) ခိကူၤကုးကသံဃ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခဲ ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဆဲးအါတဘျီယိးဒီး တီးကူၤ ကသံဃ်ဒီသဒါလၢအသံတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. သံကွၢ်န့ၣ်ပူၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတက့ၢ်.

ဒ်ကသံဃ်ကသီတမံၤလၢလၢ်အသိး, တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိၣ်စ့ၤဒိၣ်မးလၢ ကသံဃ် ဒီသဒါဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆါလၢအနးတဖၣ်, တၢ်ဘၣ်ဒိ ဘၣ်ထံးအဂၤလၢအနးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.

5. တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢအနးမ့ၢ်အိၣ်တခါလဲၣ်.

တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆါ ကဲထီၣ်သ့ၣ်ပူၤလၢအဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါပးထီၣ်လၢ ကသံဃ်ဒီးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ထီၣ်ဘၣ် တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆါလၢအနး တဖၣ် (ဖဲးဘၣ်ထီၣ်ဂီၤ, ဖဲးသ့ၣ်ဒီးကီၢ်ပူၤဘိညိးထီၣ်, ကသါကီၢ်, သးဖျါစံၣ်ချ့ချ့, ခိၣ်မူၤန့ၣ်မူၤ မ့တမ့ၢ် ဂံၢ်ဘါစၢ်) န့ၣ်, ကိး **9-1-1** ဒီးလဲၤဆူၤပူၤတကၤအံၤဆူၤတၢ်ဆါ ဟံၣ်လၢအဘူးကတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢတၢ်ဆါပနီၣ်အဂၤတဖၣ်လၢနဘၣ်ယိၣ်တဖၣ် အဂီၢ်, ကိးန့ၣ်ပူၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ခိဆါလၢအနးတဖၣ်တၢ်ကြးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဆူၣ် ကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ခိဆါလၢအနး တၢ်မၤအသးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အကျဲသန့ (**Vaccine Adverse Event Reporting System - VAERS**) န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ပူၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤညိးန့ၣ်ကတိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤ, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်တၢ်အံၤလၢ နနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖဲ **VAERS** ပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.vaers.hhs.gov မ့တမ့ၢ် ကိး 1-800-822-7967 န့ၣ်တက့ၢ်. **VAERS** န့ၣ်မ့ၢ်ထဲလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကသံဃ်အတၢ်ခိဆါတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး, ဒီး **VAERS** ပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်တဟ့ၣ်လီၤကသံဃ်ကသီတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်.

6. ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတၢ်ဟ့ၣ်စုအိၣ် လိးတၢ်တိၢ်ကျဲၤ (National Vaccine Injury Compensation Program)

ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤကသံဃ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတၢ်ဟ့ၣ်စုအိၣ်လိးတၢ်တိၢ်ကျဲၤ (**VICP**) မ့ၢ်ဖဲ ဖဲၣ်ဒရၢၣ်တၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဆီၤလၢ ကဟ့ၣ်က့ၤ ပူၤလၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢကသံဃ်ဒီသဒါလီၤလီၤဆိဆိတနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယု ထီၣ်စုလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဒီးသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့ၢ်လၢတၢ်ဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါအယိၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်ဆါ ကတီၢ်လၢတၢ်တိၢ်ကျဲၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်, လၢတၢ်ဆါကတီၢ်အစုၤကတၢ်ခဲန့ၣ်န့ၣ် လီၤ. ကွၢ် **VICP** ပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.hrsa.gov/vaccinecompensation မ့တမ့ၢ် ကိး **1-800-338-2382** လၢကမၤလိၣ်န့ၣ်ပၢ်သးဘၣ်ယးဒီး တၢ်တိၢ်ကျဲၤဒီး ဘၣ်ယးဒီး တၢ်တိၢ် ကျဲၤထီၣ်တၢ်ယုထီၣ်စုန့ၣ်တက့ၢ်.

7. ယမၤလိၣ်အါထီၣ်ကသုၣ်လဲၣ်.

- သံကွၢ် န့ၣ်ပူၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ.
- ကိးန့ၣ်လီၢ်ကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤ.
- ကွၢ်ဖဲ တၢ်ပၤဆူၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်တၢ်ဆီဒီးကသံဃ်ကသီ (**Food and Drug Administration (FDA)**) ပုၤယဲၤသန့လၢတၢ်ဆဲးကသံဃ်ဒီသဒါဖဲးကုး(ခွဲ) အဘိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဖဲ www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- ဆဲးကျဲၤတၢ်ပၤဆူၤတၢ်ဆူၤတၢ်ဆါဒီးတၢ်ဒီသဒါဝဲထၢၣ် (**Centers for Disease Control and Prevention (CDC)**) - ကိး **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ် - ကွၢ် **CDC** အပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.cdc.gov/vaccines.

Karen translation provided by St. Peter's Health Partners